

Nagy nevettet?k 6.rész: Salamon Béla

2009 május 23. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 1

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

Mérték

Lusztig Ede állítólag csúnya külseje miatt bocsátotta el a Rákóczi úti textilboltból, miután lejárt a tanoncideje (bár a cég egy Sas utcai üzletében, ahová f?leg vidékiek jártak, segédként tovább dolgozhatott). Jellegzetes elálló füleivel valóban nem volt férfiszépség (bár fülek dolgában Kellér Dezs?vel természetesen nem versenyezhetett.)

Rengeteget lépett fel, vidéken is, szinte mindenhová elment, ahová meghívták. Nagyon élvezte a sikert. Szívesen

megállt beszélgetni, kedves embernek ismerték. Vidékre gyakran az el?adás el?tt már órákkal megérkezett, körbesétált, kávézott, beszélgetett és ismerkedett.

Szívesen lépett fel jótékonysági el?adásokon a lipótmez?i elmegyógyintézetben.

Az MTK-nak drukkolt. Jen? öccséhez hasonlóan gyerekkorától futballrajongó volt, tanonc korában labdát vett és megalapította a Remény Futball Klubot, amelyben kés?bbi válogatott játékosok is rúgták a labdát (Révész, Holics, Schlosser, Sebestyén).

Sokat viccel?dtek azon, hogy nagy lábon élt: 47-es cip?t hordott. (A *Vonósnégyesben* szándékosan rálép az egyik „szintén zenész” lábára, aki méltatlankodik, hogy rajta tapos a „48-as” lábával.)

Salamon Béla (Saly Béla, Beregrákos, 1885. március 4. – Budapest, 1965. június 15.) magyar színész, színházigazgató, humorista, karcolat- és élcíró volt. A 20. század közepének egyik legismertebb magyar komikusa, a túlélni iparkodó-ügyesked? budapesti kisember alakjának klasszikus alakítója színpadon és a filmvásznon. .)

Felvett alakításait máig játsszák, szerepmondatai közt voltak olyanok, amelyek ?t magát is túlél? szállóigévé váltak. („Ha én egyszer kinyitom a számat, ha én egyszer elkezdek beszélni"", „Lepsénynél még megvolt”, „szintén zenész”

A Kárpátalján született, édesapja zsidó kisboltos volt. Hatéves korára Berettyószentmártonba költöztek, innen járt a három kilométerre lév? újfalusi elemi iskolába húgával, Bertával és öccsével, Jen?vel. N?vére, Etelka nem járt az iskolába, hanem tejet hordott Újfaluba. Négy polgári iskolát végzett (más forrás szerint hatot).

Bátyja, Pál vitte Budapestre, hogy orvosnak tanuljon. A Wesselényi utcai izraelita iskolába járt, padtársa Kann Gyula (a kés?bbi komikus Kabos Gyula) volt. Büntetésb?l az els? padba ültették ?ket. Végül nem tanult orvosnak: a Rákóczi út 2. alatt lév? textilüzlet, Lusztig Ede boltja kirakatában észrevette, hogy tanoncot kerestek és jelentkezett. Szomszédos volt a Rákóczi út 1 alatti Nemzeti Színház, amelynek rendszeres látogatója lett. (A Rákóczi utat akkor a maihoz képest fordítva számozták.)

Keresked?segédb?l lett 1913-ban (más forrás szerint 1914-ben) színész, el?ször m?kedvel?ként a Szabók Szakegyesületében, majd a Rákóczi úti Trocadero mulatóban kisegít?ként, a keresked?segédi munka mellett. Rekedt hangja miatt innen eltanácsolták, magánvállalkozóként kötényeket kezdett el árulni, de belebukott. Gyárfás Dezs? komikus beajánlotta az Orfeumba. Els? el?adásán, amelyen álomba merül? bakát játszott, valóban elaludt a színpadon, alig tudták felverni, amivel nagy sikert aratott.

Ezután számos helyen játszott: A Royal Sörkabarében, ahol többek közt Sz?ke Szakáll darabjait játszottak, az Apolló Kabarében, az EMKE Kabarében, a Bonbonniere Kabarében.

Nagy hírnévre azután tett szert, hogy 1922-ben az Apolló Kabarében eljátszotta Salgó szerepét Sz?ke Szakáll Vonósnégyes cím? egyfelvonásos bohózatában, amelynek bemutatása nagyrészt neki volt köszönhet?. „...Élete végéig a félszeg, de ügyefogyottságában is ravasz kisember figuráját játssza, amellyel el?ször Sz?ke Szakáll "Vonósnégyes" cím? jelenetében volt sikere, és amely jelenetnek karrierjét is köszönheti” - írta róla Dévényi Ildikó és Takács István a szineszkonyvtar.hu életrajzi összefoglalójában. A Vonósnégyes sikere egész életében elkísérte. Amikor Sz?ke Szakáll Hollywoodba tette át székhelyét, a darab jogait is Salamonra ruházta át.

Roboz Aladár részvénytársasága 1923. december 1-én nyitotta meg a Terézkörúti Színpadot, az id?szak egyik legjelent?sebb kabaréjat, amelynek igazgatója Salamon Béla, m?vészeti vezet?je Nagy Endre lett. A Délibáb cím? színházi hetilapban 1928-ban Salamon Béla erre gy emlékezett vissza: *„Direktorságom egyébként nagyon könnyen ment. Egy szép napon összetalálkoztam Roboz Aladár úrral a Projektographnál. Roboz úr így szólított meg: Salamon úr, magával kedvem volna kabarét csinálni, maga olyan becsületesnek 'látszik...'. Mit tesz Isten. Úgy látszik, tényleg nagyon becsületesnek látszhattam, mert ez után a nyilatkozat után 24 órával már zsebemben volt a szerz?dés, mely szerint Salamon-Kabaré néven fog megnyílni az akkor Intim Kabaré. A Salamon-kabaré azonban mégis Terézkörúti Színpad néven indult meg - hála Istennek -, tudniillik ez a címváltozás jelentette azt,*

hogy Nagy Endre urat sikerült megnyernünk a magunk számára, 1923-ban.”

Beregrákos magyar közössége szül?házának megvásárlását, felújítását és emlékmúzeummá alakítását tervezi (2008 vége). Beregrákoson 2006 szeptember 17-én avatták emléktábláját, a 2007. június 26-ról 27-re virradó éjszaka azonban ellopták - egy éven belül ez volt a harmadik támadás kárpátaljai magyar emlékjelek ellen.

Salamon Béla és felesége a budapesti Kozma utcai izraelita temet?ben nyugszanak.

wikipedia.hu

Ajánló